

Spevec očekuje lobi protiv većih ovlasti

OLGICA SPEVEC, predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, kaže kako su ovlasti koje će dobiti novim zakonom dostatne za provođenje prava tržišnog natjecanja i ne prelaze ovlaštenja u zemljama EU

SNIMIO
JE DOMINIĆ

TRŽIŠNO NATJECANJE - Neće biti iznenađujuće usprotive li se interesne udruge predloženom Zakonu jer mu je cilj uvođenje efikasnijeg sustava kažnjavanja, upozorava Olgica Spevec, predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Adris, Vipnet, Proplin, Distri Press, Zračna luka Zagreb, PZ Auto - neke su od kompanija koje su u posljednjih pet godina na različite načine prekršile Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, ali ni jedna još nije platila zakonom predviđenu kaznu. Agencija za zaštitu tržišnog natjeca-

nja (AZTN), koja je u žarištu pozornosti zbog većih ovlasti koje će dobiti izmjenom zakona te će sama moći kažnjavati prijestupnike, u pet godina djelovanja prekršajnim je sudovima prijavila stotinjak slučajeva teškog kršenja zakona, no samo je tvrtkama PZ Auto i Kolnoa dosad dosuđe-

na kazna, i to od milijun kuna - koja još nije plaćena zbog žalbenog postupka.

Do 10% prihoda

Iako je za monopolističko ponašanje, stvaranje kartela te zlouporabu vladajućeg položaja zakonom predviđena kazna do 10 posto ukupnih

UGROZILI TRŽIŠNU UTAKMICU

1. ADRIS I RONHIL
Max. kazna: 296 mil. kn
Dosuđena: 0 kn
Naplaćena: 0 kn

Potkraj prosinca 2006. AZTN je utvrdio da su Adris grupa (prije Tvornica duhana Rovinj) i s njom povezani Ronhill spriječili slobodno tržišno natjecanje sklapanjem zabranjenog sporazuma čime su ograničili pristup konkurentskoj Tvornici duhana Zadar. Te je godine Adris ostvario 2,96 milijardi kuna prihoda iz čega proizlazi da bi

maksimalna kazna za udruživanje bila 296 milijuna kuna.

2. VIPNET
Max. kazna: 380 mil. kn
Dosuđena: 0 kn
Naplaćena: 0 kn

Vipnet je od veljače 2004. do kraja prosinca 2008. kršio zakon sklapanjem zabranjenih sporazuma kojima je distributerima nametao dodatne obveze i uvjete koje prodajno mjesto mora ispuniti. Slučaj je završio na Prekršajnom sudu, a maksimalna kazna

koju bi Vipnet (prema prihodima u 2008.) mogao platiti iznosi 380 milijuna kuna.

3. PROPLIN
Max. kazna: 65 mil. kn
Dosuđena: 0 kn
Naplaćena: 0 kn

Monopolističko ponašanje agencija je otkrila i u slučaju Proplina, koji je od listopada 2003. do kraja prošle godine na tržištu prodaje ukapljenog naftnog plina u neravnopravan položaj doveo neke kupce. Netransparentnom po-

litikom rabata i nejednakim uvjetima prodaje Proplin je održavao monopol, a maksimalna kazna mogla bi biti oko 65 milijuna kuna

4. ZRAČNA LUKA ZAGREB
Max. kazna: 36 mil. kn
Dosuđena: 0 kn
Naplaćena: 0 kn

Zračna luka Zagreb, odnosno tvrtka pod njezinom kontrolom Zračna luka Zagreb - Ugostiteljstvo, također je prekršila zakon zlouporabom

vladajućeg položaja izravno namećući nepravedne cijene usluga, što je agencija utvrdila i prosljedila Prekršajnom sudu. Maksimalna kazna iznosila bi oko 36 milijuna kuna.

5. DISTRI PRESS I TISAK
Max. kazna: 272 mil. kn
Dosuđena: 0 kn
Naplaćena: 0 kn

Distri Press i Tisak prijavljeni su zbog monopola jer su dnevniku "24 sata" nakladni-

ranje ATZN-a

prihoda poduzetnika koji krši zakon, sudovi su dosad u pravilu ignorirali stručne ocjene i rješenja agencije. Da je od početka postojala mogućnost da AZTN sam izriče kaznu, smatra Olgica Spevec, predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, "pokazalo bi se da postoji i stvarna politička volja za razvojem tržišnoga gospodarstva po uzoru na zapadne demokracije, a ne za toleriranjem tzv. divljeg kapitalizma i neograničene moći korporacija".

Stotinu slučajeva

Ovlasti koje će AZTN dobiti novim zakonom, dodaje Spe-

vec, dostatne su za provođenje prava tržišnog natjecanja i ne prelaze ovlaštenja u zemljama EU. Ipak, ističe kako "se ne treba iznenaditi dođe li do snažnog protivljenja interesnih udruga donošenju zakona u predloženom tekstu jer mu je cilj da se uvede efikasniji sustav kažnjavanja".

Neefikasnost postojećeg sustava zaštite tržišnog natjecanja najbolje pokazuje činjenica da su sudovi u samo šest spomenutih slučajeva mogli odrediti ukupno oko milijardu kuna kazne, a dosudili su samo milijun kuna.

Romana Dugandžija

romana.dugandzija@business.hr

ka Media-Ideja zaračunavali veću naknadu nego drugima. Samo je Distri Press u 2007. ostvario 325,2 milijuna kuna prihoda, a Tisak 2,4 milijarde kuna prihoda. Maksimalna kazna za Tisak i Distri Press mogla bi dakle iznositi oko 272 milijuna kuna.

6. PZ AUTO I KOLNOA
Max. kazna: 196 mil. kn
Dosuđena: 1 mil. kn
Naplaćena: 0 kn

Slučaj PZ Auto - Kolnoa oko

četiri godine bio je u postupku agencije i Prekršajnog suda u Velikoj Gorici, a početkom ove godine sud je donio rješenje kojim je PZ Auto kaznio s oko milijun kuna kazne. PZ Auto i Kolnoa kažnjeni su zbog sklapanja zabranjenih sporazuma kojim se PZ Auto obvezao kupovati blokade mjenjača od Kolnoe, dok se Kolnoa obvezala davati dodatne financijske pogodnosti kupcima PZ Auto, a dosuđena kazna za PZ Auto iznosi 0,05 posto prihoda.